

УДК 378

DOI <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2024-1-15>

ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ І СПОРТІ»

Тищенко В. О.

*доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна
orcid.org/0000-0002-9540-9612
valeria-znu@znu.edu.ua*

Соколова О. В.

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна
orcid.org/0000-0003-1062-0935
sokolova-znu@gmail.com*

Ключові слова: студент,
методологія, фізичне
виховання, спорт,
інтерактивні платформи.

У сучасному світі відзначається зростання зацікавленості в сучасних технологіях та інтерактивних методах навчання. Означена тенденція відповідає вимогам сучасної освіти, оскільки студенти виростають у цифровому середовищі й активно використовують ці технології в повсякденному житті. Використання інтерактивних платформ у навчальному процесі відповідає їхнім потребам і сприйняттю інформації. Ефективне навчання, яке сприяє розвитку практичних навичок і критичного мислення, має велике значення в сучасному світі. Інтерактивні платформи надають можливість активно взаємодіяти з навчальним матеріалом і здобувати практичний досвід. Мета дослідження – визначення ефективних методологічних підходів та організаційних стратегій для проведення наукових досліджень у сфері фізичного виховання і спорту з метою покращення якості освіти та підвищення результативності спортивної діяльності. Об'єкт дослідження – наукові дослідження у сфері фізичного виховання та спорту. Предмет дослідження – методологія та організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті. Для досягнення поставленої мети використовувалися теоретичні методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичних та інтернет-джерел за темою дослідження, кейс-студії, фокус-групи, педагогічні спостереження, компаративний аналіз. Результати дослідження. Використання інтерактивних платформ має великий потенціал для поліпшення процесу викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті». Застосування інтерактивних завдань і вікторин допомагає активізувати навчальний процес та привернути увагу студентів до матеріалу. Елементи гри й можливість конкуренції стимулюють зацікавленість студентів у вивченні та сприяють позитивній атмосфері в класі. Інтерактивні платформи дають змогу проводити швидке й об'єктивне оцінювання знань студентів, що допомагає педагогам зробити процес навчання більш ефективним. Застосування таких платформ сприяє підвищенню взаємодії між викладачем і студентами, а також між самими студентами, що сприяє

обміну досвідом та співпраці. Отже, інтерактивні платформи є потужним інструментом для поліпшення навчання та забезпечення успішного вивчення цієї дисципліни. Висновки. Результати аналізу сучасних підходів до методології наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті показали, що сучасні підходи варіюються від традиційних квалітативних методів до використання новітніх кількісних і змішаних методологій. Визначено різноманітність методологічних підходів, які використовуються в цій галузі, що дає змогу підвищити якість наукових досліджень та відповідність їх результатів сучасним вимогам і стандартам. Виявлено основні проблеми й виклики, що виникають у процесі організації наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.

TO THE QUESTION OF IMPROVING THE TEACHING OF THE DISCIPLINE “METHODOLOGY AND ORGANIZATION OF SCIENTIFIC RESEARCH IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS”

Tyshchenko V. O.

*Doctor of Sciences in Physical Education and Sports, Professor,
Professor at the Department of Theory and Methods
of Physical Culture and Sports
Zaporizhzhia National University
66 Zhukovskoho st., Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0002-9540-9612
valeria-znu@znu.edu.ua*

Sokolova O. V.

*PhD, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Theory and Methods
of Physical Culture and Sports
Zaporizhzhia National University
66 Zhukovskoho st., Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0003-1062-0935
sokolova-znu@gmail.com*

Key words: *student, methodology, physical education, sports, interactive platforms.*

There is a growing interest in modern technologies and interactive teaching methods in the world today. This trend responds to the demands of modern education as students are growing up in a digital environment and actively using these technologies in their daily lives. The use of interactive platforms in education aligns with their needs and information perception. Effective teaching, which promotes practical skills and critical thinking, is of great importance in the modern world. Interactive platforms provide an opportunity to actively interact with educational material and gain practical experience. The aim of the research is to identify effective methodological approaches and organizational strategies for conducting scientific research in the field of physical education and sports to improve the quality of education and enhance the effectiveness of sports activities. The object of the study is scientific research in the field of physical education and sports. The subject of the study is the methodology and organization of scientific research in physical education and sports. Theoretical research methods were used to achieve the goal: theoretical analysis and synthesis of scientific-methodical and internet sources on the topic of the study, case studies, focus groups, pedagogical observations, comparative analysis. Results. The use of interactive platforms

has great potential for improving the teaching process of the discipline “Methodology and Organization of Scientific Research in Physical Education and Sports”. The application of interactive tasks and quizzes helps to activate the learning process and attract students' attention to the material. Game elements and the possibility of competition stimulate students' interest in learning and contribute to a positive atmosphere in the classroom. Interactive platforms allow for quick and objective assessment of students' knowledge, helping teachers make the teaching process more effective. The use of such platforms promotes increased interaction between teachers and students, as well as among students themselves, facilitating the exchange of experience and collaboration. Thus, interactive platforms are a powerful tool for improving education and ensuring successful learning of this discipline. Conclusions. The results of the analysis of modern approaches to the methodology of scientific research in physical education and sports show that modern approaches vary from traditional qualitative methods to the use of modern quantitative and mixed methodologies. A variety of methodological approaches used in this field has been identified, which allows improving the quality of scientific research and aligning their results with modern requirements and standards. The main problems and challenges in organizing scientific research in physical education and sports have been identified.

Вступ. Дослідження методології та організації наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті є надзвичайно актуальним у сучасному світі, де відбувається постійний розвиток наукових знань і технологій у цій галузі. Забезпечення якісної методологічної бази й ефективної організації наукових досліджень має стратегічне значення для подальшого розвитку фізичного виховання та спорту, підвищення рівня підготовки спеціалістів у цій галузі, а також вирішення актуальних проблем і викликів, з якими стикається сучасне суспільство, таких як підвищення рівня фізичної активності, здоров'я нації та досягнення спортивних результатів на міжнародному рівні [3]. Тому дослідження в цій сфері має велике практичне й наукове значення та може сприяти вдосконаленню підходів до фізичного виховання та спорту в сучасному суспільстві.

Дослідження методології та організації наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті надзвичайно актуально в контексті вдосконалення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті». Особливо в сучасному світі, де зростає важливість науково-дослідницької роботи у сфері спорту та фізичного виховання відповідно до зростаючого інтересу до здорового способу життя й активного відпочинку.

Вироблення ефективних методологічних підходів та організаційних стратегій для проведення наукових досліджень у цій галузі набуває важливого значення для підготовки висококваліфікованих кадрів і забезпечення подальшого розвитку фізичного виховання та спорту [2]. Адаптація і впровадження передових методів досліджень сприятиме покращенню якості навчання та тренувань у спортивній сфері, а також забезпечить інноваційний розвиток цієї важливої галузі.

Отже, дослідження в цій сфері має велике практичне й наукове значення та може сприяти досягненню високих результатів у викладанні дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті».

Мета дослідження – визначення ефективних методологічних підходів та організаційних стратегій для проведення наукових досліджень у сфері фізичного виховання і спорту з метою покращення якості освіти й підвищення результативності спортивної діяльності.

Об'єкт дослідження – наукові дослідження у сфері фізичного виховання та спорту.

Предмет дослідження – методологія та організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті.

Відповідно до мети дослідження в роботі були поставлені такі **завдання**:

1. Аналіз сучасних підходів до методології наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті.
2. Визначення основних проблем і викликів, що виникають у процесі організації наукових досліджень у цій галузі.
3. Розробка рекомендацій щодо покращення організації та проведення наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті з урахуванням сучасних тенденцій і вимог.

Для досягнення поставленої мети використовувалися теоретичні **методи дослідження**: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичних та інтернет-джерел за темою дослідження, кейс-студії, фокус-групи, педагогічні спостереження, компаративний аналіз.

Застосування кейс-студії в контексті дослідження методології та організації наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті має кілька вагомих переваг. По-перше, це дало змогу

докладно вивчити конкретні випадки або ситуації, які виникають у процесі організації та проведення наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті, що допомогло зрозуміти контекст, умови й особливості цієї сфери для аналізу навчальних ситуацій. За результатами аналізу конкретних кейсів виявлено проблеми й виклики, з якими можуть стикатися викладачі, студенти чи дослідники в процесі наукових досліджень. Крім того, підкреслено можливість і переваги використання різних платформ для вдосконалення викладання та досліджень.

Фокус-групи полягали в проведенні структурованих групових обговорень із метою зібрати різноманітні погляди, думки й ідеї учасників. У контексті нашого дослідження організовані фокус-групи з викладачами, студентами, аспірантами для обговорення їхніх вражень від використання різних платформ для навчання та дослідження в галузі фізичного виховання і спорту. Під час обговорення висловлювалися різні думки, пропозиції та рекомендації, які допомогли зрозуміти переваги й недоліки різних платформ і виявити шляхи для їх подальшого вдосконалення.

Компаративний аналіз застосовано нами для порівняння підходів, методів та інструментів, які використовуються в організації наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті, різними платформами, з погляду їхньої ефективності, функціональності та відповідності конкретним вимогам дисципліни.

Результати дослідження. Наукові дослідження у сфері фізичного виховання та спорту відіграють вирішальну роль у розробці інноваційних тренувальних програм, поліпшенні методик навчання й виховання, а також у підвищенні фізичної активності та здоров'я нації. Розуміння методологічних засад і належна організація дослідницького процесу дають змогу досягти об'єктивних та науково обґрунтованих результатів. Методологія наукових досліджень передбачає філософські, теоретичні й методичні основи проведення досліджень, що базується на дедуктивних та індуктивних методах мислення, використанні кількісних та якісних методів аналізу. Особливе місце має системний підхід, який дає змогу враховувати взаємозв'язок і взаємозалежність різних аспектів фізичного виховання та спортивного тренування.

Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті мають важливе значення для соціального та культурного розвитку суспільства, сприяють розвитку новітніх тренувальних методик, підвищенню рівня здоров'я та спортивних досягнень [5]. Системний підхід у методології та чітка організація дослідницького процесу забезпечують успішне проведення наукових досліджень і впровадження їх результатів у практику.

Для вдосконалення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті» можна зосередитися на кількох ключових аспектах, що передбачає інтеграцію теоретичних знань із практичними навичками, використання інноваційних технологій у навчальному процесі, залучення студентів до реальних наукових проєктів, а також постійне оновлення навчальних матеріалів.

Удосконалення теоретичної бази повинно відбуватися через актуалізацію навчальних матеріалів (регулярне оновлення курсу з урахуванням найновіших досягнень у галузі фізичного виховання та спорту дасть студентам змогу отримувати актуальні знання), гостьові лекції від фахівців (залучення провідних науковців і практиків для проведення майстер-класів і лекцій допоможе розширити розуміння студентами реального застосування наукових методів у спорті).

Інтеграція практичних навичок реалізується завдяки лабораторним і польовим дослідженням (організація практичних занять, де студенти можуть застосовувати теоретичні знання на практиці, у тому числі робота зі спеціалізованим обладнанням); участі в наукових проєктах (можливість для студентів брати участь у реальних наукових дослідженнях під керівництвом викладачів підвищить їхню мотивацію та допоможе краще зрозуміти процес наукової роботи) [4].

Використання інноваційних технологій – через цифрові ресурси та платформи для навчання (впровадження спеціалізованих програм та онлайн-платформ для дистанційного викладання, тестування та самостійної роботи студентів); віртуальні лабораторії та симуляції (використання віртуальних лабораторій дає студентам змогу експериментувати в безпечному й контрольованому середовищі, що є особливо корисним для вивчення складних або небезпечних методів дослідження).

Підвищення мотивації та залучення студентів – за допомогою проєктного навчання (розробка та реалізація проєктів дослідницької діяльності студентами сприятиме кращому засвоєнню матеріалу й розвитку критичного мислення); зворотний зв'язок та оцінювання (систематичне надання зворотного зв'язку студентам щодо їхніх успіхів та напрямів для покращення мотивує до подальшого розвитку та вдосконалення).

Для вдосконалення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті» можна використовувати широкий спектр цифрових платформ і інструментів, кожен з яких може допомогти зробити навчальний процес більш ефективним, інтерактивним, що дасть змогу викладачам створювати мотивуючі заняття, які підвищують інтерес студентів і сприяють кращому засвоєнню матеріалу.

Рекомендуємо використовувати Quizizz для створення інтерактивних домашніх завдань, які допоможуть студентам повторити пройдений матеріал та підготуватися до наступного заняття. Також можна створювати колекцію вікторин за темами курсу, щоб студенти могли самостійно перевіряти свої знання перед контрольними роботами або екзаменами. Видається потрібним застосувати сесії вікторин на початку або наприкінці заняття для отримання зворотного зв'язку від студентів про розуміння теми.

Classtime дає змогу адаптувати завдання для конкретного студента, що є ідеальним для індивідуалізації процесу навчання. Ця платформа призначена для створення інтерактивних презентацій і лекцій, де студенти можуть відповідати на питання в реальному часі прямо під час викладу матеріалу. Також можна організувати групові завдання та проекти, де студенти могли б спільно працювати над науковими дослідженнями, використовуючи інструменти Classtime для координації та обговорення.

Створити ігрові вікторини, участь у яких спонукає студентів змагатися між собою у знаннях теми, стимулює інтерес до предмета та підвищує мотивацію, допоможе інтерактивна платформа Kahoot. Здійснювати опитування й розробляти анкети також можна в Kahoot для збору відгуків від студентів про заняття, їхні уподобання та пропозиції щодо покращення курсу. Перевіряти знання на початку та наприкінці курсу можна шляхом проведення вікторин Kahoot для оцінки прогресу студентів у засвоєнні матеріалу.

Google Classroom – універсальний інструмент для управління класом, який дає змогу викладачам розміщувати завдання, оголошення, задавати домашнє завдання, проводити оцінювання й надавати зворотний зв'язок. Google Classroom інтегрується з іншими продуктами Google, що робить його зручним для організації матеріалів і спілкування зі студентами. Для покращення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті» можна використовувати Google Classroom для структурування курсу на розділи або тематичні блоки, що полегшить студентам доступ до відповідних матеріалів і завдань. Функція «Обговорення» потрібна для стимулювання обговорення тематичних питань, збору ідей або спільного аналізу наукових статей. Також створення груп для спільних проектів і координації їх діяльності допоможе взаємодії між членами групи та здачі проектів. Крім того, організація процесів самооцінювання та взаємооцінювання робіт студентами з використанням інструментів Classroom сприяє анонімному зворотному зв'язку.

Edmodo – платформа, яка надає викладачам інструменти для створення інтерактивного класного

середовища онлайн, дає змогу ділитися ресурсами, проводити опитування, встановлювати зв'язок зі студентами та батьками, а також відстежувати успішність студентів. Зокрема, можна створити тематичні групи або форуми для обговорення ключових питань, пов'язаних із методологією наукових досліджень, що сприятиме кращому розумінню предмета й розвитку критичного мислення. Використання функціонал-груп для організації спільної роботи над проектами дасть студентам нагоду ефективно співпрацювати, ділитися файлами й обговорювати завдання в одному інтерфейсі.

Padlet – віртуальна дошка оголошень, де викладачі та студенти можуть спільно створювати контент. Вона ідеально підходить для брейн-стормінгу, координації групових дослідницьких проектів, збору ідей або ресурсів, що належать до методології наукових досліджень, і не лише сприятиме колективному накопиченню знань, але й надасть студентам доступ до широкого спектра джерел інформації для їх наукових робіт [6].

Наприклад, викладач створює дошку Padlet, на якій розміщує ключові поняття та теми курсу. Студенти запрошуються додавати свої власні визначення, приклади та питання, пов'язані з кожним поняттям, що сприяє активному обміну знаннями й розвитку рефлексії стосовно вивченого матеріалу.

Крім того, є можливість сприяти уявленню структури та взаємозв'язків між різними концепціями й теоріями. Отже, викладач створює на дошці Padlet основні поняття курсу та просить студентів додавати картки з посиланнями між ними, які вказують на взаємозв'язки та логічні зв'язки, що допомагає студентам краще усвідомити структуру дисципліни та її ключові аспекти. Поглибити розуміння методології наукових досліджень можна шляхом аналізу публікацій і наукових статей. Викладачу лише треба додати на дошку Padlet перелік наукових статей або посилань на дослідження в галузі фізичного виховання та спорту. Студенти мають за завдання прочитати статті й додати коментарі з короткими висновками, критичним аналізом і питаннями для подальшого обговорення. Також можливо підготувати студентів до самостійного проведення наукових досліджень завдяки створенню на дошці Padlet структурованої форми для планування наукових досліджень, включно з етапами дослідження, методикою, обладнанням і очікуваними результатами. Студенти працюють у групах, додаючи свої ідеї та коментарі, тим самим розвиваючи навички планування і співпраці. Використання Padlet у такий спосіб сприяє активному залученню студентів до навчального процесу, створює сприятливі умови для співпраці й обміну знаннями, а також допомагає у формуванні глибшого розуміння й аналізу предмета дослідження.

Студенти можуть створювати окремі колонки або дошки для кожного етапу проєкту, де розміщуватимуть свої знахідки, ідеї, а також проміжні результати роботи, можуть додавати записи з короткими описами, зображеннями або цитатами, що відображають ключові моменти дослідження, що сприяє залученню кожного учасника до процесу й полегшує взаємний обмін інформацією. Padlet також можна застосовувати для створення хронологічної лінії, яка відображає прогрес дослідницького проєкту або важливі етапи в історії розвитку методології наукових досліджень у фізичному вихованні.

Socrative – інструмент для створення інтерактивних вікторин і тестів, які студенти можуть виконувати в реальному часі за допомогою смартфонів або комп'ютерів, що значно підвищить ефективність навчання завдяки негайному зворотному зв'язку. Перед вивченням нової теми використання Socrative для створення короткої вікторини вимірює базові знання студентів із цієї теми. Наприклад, перед темою про квалітативні та кількісні методи досліджень можете запропонувати вікторину, яка містить питання про визначення, основні відмінності та приклади використання обох методів, що допоможе оцінити рівень знань студентів і адаптувати наступні лекції з урахуванням їх потреб. Socrative застосовується для створення інтерактивних питань, які студенти можуть відповідати в реальному часі на лекції. Наприклад, під час обговорення методів збору даних можна запропонувати вікторину з питаннями про переваги та недоліки анкетування, інтерв'ювання, спостереження, експерименту тощо, що сприятиме кращому засвоєнню матеріалу та залученню студентів до обговорення.

Після завершення вивчення основного блоку тем Socrative можна використовувати для проведення самооцінки або взаємооцінки знань студентів. Наприклад, після модуля про статистичний аналіз даних можна створити вікторину, яка міститиме задачі на розрахунок та інтерпретацію статистичних показників. Такі завдання допоможуть студентам краще зрозуміти свій рівень володіння матеріалом і визначити аспекти, які потребують додаткового вивчення. На завершення курсу можна використовувати Socrative для збору зворотного зв'язку від студентів про курс загалом, включно з лекціями, практичними заняттями, завданнями й оцінюванням. Можна створити анонімне опитування з відкритими та закритими питаннями, що дасть змогу оцінити ефективність викладання та внести відповідні корективи для покращення курсу в майбутньому.

Turnitin є визнаним інструментом для перевірки текстів на плагіат, що допомагає забезпечити академічну доброчесність серед студентів і може бути

застосований для покращення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті». Наприклад, студенти подають свої роботи через Turnitin, який аналізує тексти на наявність збігів з існуючими джерелами. Викладачі отримують звіти з детальним аналізом, які вказують на потенційний плагіат, що дає змогу обговорити зі студентами проблемні моменти та навчити правильного цитуванню та парафразуванню. Підвищити обізнаність студентів про важливість академічної чесності та правильного використання інформаційних джерел можна завдяки використанню звітів Turnitin як навчального матеріалу на семінарах з академічної доброчесності. Потрібно проаналізувати приклади робіт із високим відсотком збігів, обговорити, як правильно оформлювати цитати та бібліографію, а також як уникнути плагіату в майбутньому. Сприяння розвитку навичок самостійного дослідження та письма серед студентів можливе шляхом надання студентам доступу до Turnitin як до інструмента самоперевірки перед поданням фінальних версій їх робіт, що дасть їм змогу самостійно ідентифікувати й виправляти проблеми з цитуванням або плагіатом, тим самим покращуючи якість своїх наукових робіт. Стимулювати студентів до постійного самовдосконалення та рефлексії щодо їхніх академічних робіт можна завдяки заохоченню студентів аналізувати звіти Turnitin для своїх робіт, визначати часті помилки у використанні джерел і працювати над їх виправленням.

Mendeley – інструмент управління бібліографічними даними та соціальна мережа для науковців. Mendeley може бути корисним для студентів під час написання наукових робіт, оскільки він дає змогу організувати дослідницькі матеріали, цитувати джерела та спілкуватися з іншими дослідниками. Наприклад, викладач створює спільну бібліотеку в Mendeley, де збирає ключові наукові статті, книги й інші матеріали з курсу. Студенти отримують доступ до цієї бібліотеки, що дає їм змогу легко знаходити потрібні джерела для своїх рефератів, курсових або дисертацій. Учасники групи можуть додавати до спільної бібліотеки групи відповідну літературу, а також обговорювати джерела та висновки досліджень прямо в Mendeley, що сприяє ефективній співпраці й обміну ідеями між учасниками групи. На семінарських заняттях викладач демонструє, як використовувати Mendeley для створення бібліографічних списків та вставки цитат у текст наукової роботи. Використання Mendeley під час написання наукових робіт сприяє правильному форматуванню посилань і дотриманню академічної доброчесності [1].

Використання цих платформ дає змогу не тільки зробити навчання більш захоплюючим та ефективним, але й сприяє розвитку критичного мислення,

аналітичних здібностей і навичок командної роботи серед студентів. Крім того, допомагає викладачам адаптувати навчальний процес до індивідуальних потреб студентів, підвищуючи їхню залученість та активність під час занять.

Реалізація цих підходів дасть змогу підвищити ефективність викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті», сприяти глибшому засвоєнню матеріалу студентами та підготувати їх до самостійної наукової роботи в майбутньому.

Висновки. Результати аналізу сучасних підходів до методології та організації наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті свідчать про значний рівень різноманітності методологічних підходів і стратегій, що використовуються у цій галузі. Виявлено, що основними пробле-

мами, з якими стикаються дослідники, є недостатня координація та взаємодія між науково-дослідницькими установами, відсутність доступу до необхідної інформації та обмежений ресурсний потенціал. Запропоновано ряд рекомендацій щодо вдосконалення методології та організації наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті, зокрема: зміцнення співпраці між науковими установами, підвищення доступності наукової інформації за допомогою сучасних технологій, залучення до участі в дослідницькій діяльності більшої кількості зацікавлених сторін. Зазначено, що реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме покращенню якості наукових досліджень у галузі фізичного виховання і спорту, що, зі свого боку, сприятиме підвищенню ефективності процесу навчання та тренувань у спортивній сфері.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету* / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
2. Ахметов Р. Ф., Кутек Т. Б. *Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті* : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
3. Галян О. В. *Методологія та організація наукових досліджень*: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
4. Іваненко С. В. Інтерактивні технології дистанційного навчання в умовах пандемії. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: наук. журнал*. Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. 2020. № 2 (131). С. 23–30.
5. Момот О. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч.-метод. посіб. Полтава : ПП Астрая, 2023. 99 с.
6. Тищенко Д. Г., Тищенко В. О., Іваненко С. В., Андронов В. М., Апанасенко А. В. Інтерактивні технології дистанційного навчання. *Фізичне виховання та спорт*. 2023. № 3. С. 54–62.

REFERENCES

1. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету* [Academic honesty as the basis of sustainable development of the university] / Mizhнарод. blahod. fond “Mizhнарод. fond doslidzh. osvit. polityky” (2016); za zah. red. T.V. Finikova, A.YE. Artyukhova. Kyiv : Takson. 234 p.
2. Akhmetov, R.F., Kutek, T.B. (2022). *Metodyka i metodolohiya naukovykh doslidzhen u fizychnomu vykhovanni ta sporti* [Methodology and methodology of scientific research in physical education and sports]: navch. posib. Zhytomyr: Vyd-vo ZHDU im. I. Franka. 192 p.
3. Halyan, O.V. (2021). *Metodolohiya ta orhanizatsiya naukovykh doslidzhen* [Methodology and organization of scientific research]: navch.-metod. vydannya. Lutsk: Vezha-Druk. 26 p.
4. Ivanenko, S.V. (2020). *Interaktyvni tekhnolohiyi dystantsiynoho navchannya v umovakh pandemiyi*. [Interactive distance learning technologies in pandemic conditions]. *Scientific bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky*, vol. 2 (131), pp. 23–30.
5. Momot, O. (2023). *Metodolohiya ta orhanizatsiya naukovykh doslidzhen* [Methodology and organization of scientific research]: navch.-metod. posib. Poltava: PP Astraya. 99 p.
6. Tyshchenko, D.H., Tyshchenko, V.O., Ivanenko, S.V., Andronov, V.M., & Apanasenko, A.V. (2023). *Interaktyvni tekhnolohiyi dystantsiynoho navchannya* [Interactive distance learning technologies]. *Fizychnye vykhovannya ta sport*, vol. 3, pp. 54–62.